

Μέσο: . . . . . ΕΘΝΟΣ

Ημ. Έκδοσης: . . . 29/09/2018 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 29/09/2018

Σελίδα: 4

«Βάλσαμο» στο Αλτσχάιμερ με... Μενεξέδες και Ζουμπούλια

Δύο ηθοποιοί δίνουν «παραστάσεις» σε μονάδες φροντίδας ηλικιωμένων, όπου με την αφύπνιση των αισθήσεων εκμαιεύουν ιστορίες που τις ανασύρουν από τα βάθη του μυαλού τους οι συμμετέχοντες

Της **ΕΥΛΑΜΠΙΑΣ ΡΕΒΗ**
Φωτογραφίες **ΣΠΥΡΟΣ ΜΠΑΚΑΛΗΣ**

Είναί μόλις εννέα και μισό το προί και έξω από μια μονάδα φροντίδας ηλικιωμένων στην Αττική ακούγονται τραγούδια, χαρούμενες φρονές και χειροκροτήματα. Ολα διαδραματίζονται σε μια αίθουσα που μοιάζει με μεγάλη τάξη σχολείου. Σε μια μεγάλη τραπέζια βρισκονται καθισμένα περισσότερα από 20 άτομα, η πλειονότητα των οποίων πάσχουν είτε από Αλτσχάιμερ είτε από κάποια άλλη μορφή άνοιας. Δεν πρόκειται για πρόσκαιρη εκδίπλωση με αφορμή το γεγονός ότι ο Σεπτέμβριος έχει χαρακτηριστεί ως «Παγκόσμιος Μήνας Αλτσχάιμερ», αλλά για μία εβδομαδιαία δράση-βάλσαμο που υλοποιείται εδώ και τέσσερις μήνες στον οικο ευγηρίας «Καλός Σαμαρείτης» στην Πεύκη. Πίσω από αυτήν την πρωτότυπη ιδέα βρίσκονται οι ηθοποιοί Νότης Παρασκευόπουλος και Κωνσταντίνα Ματζέζου. Είναι ζευγάρι όχι μόνο στη δουλειά αλλά και στη ζωή και το 2013 γι' αυτούς τους σκοπούς ίδρυσαν την εταιρεία θεάτρου «seveneleven». Οπως εξηγούν στο «Εθνος», όταν αποφοίτησαν από τη δραματική σχολή έλαβαν από κοινού

την απόφαση να διοικηθούν όλο το ταλέντο τους στην προσφορά μέσω της τέχνης σε μια τόσο ευαίσθητη κοινωνική ομάδα. Και όπως... «κάθε αρχή και δύσκολη», έτσι συνέβη και στη δική τους περίπτωση. «Ολα ξεκίνησαν πιλοτικά πριν από έξι χρόνια. Μπορώ να πω ότι οι πρώτες μας "παραστάσεις" είχαν σφραγιστεί από απόλυτη αποτυχία. Είχαμε παρακολουθήσει το βρετανικό μοντέλο και στην πράξη οι τεχνικές που διδαχτήκαμε δεν έβρισκαν το επιθυμητό αποτέλεσμα στους Έλληνες ηλικιωμένους. Εχουμε εντελώς διαφορετικές κουλτούρες ως λαοί, με άλλα βιώματα και άλλες μνήμες. Ευτυχώς το καταλάβαμε άμεσα και αλλάξαμε τον τρόπο λειτουργίας μας, δουλεύοντας επάνω σε μια ολιστική προσέγγιση. Θέλαμε και πετύχαμε να έχουμε μια ενεργητική συμμετοχή των ηλικιωμένων» εξηγεί ο Ν. Παρασκευόπουλος. Πράγματι, στις περίπου δύο ώρες που κράτησε η δράση τους οι ηλικιωμένοι ήταν εκείνοι που έδιναν τον παλμό και οδηγούσαν τους δύο ηθοποιούς στο επόμενο στάδιο της διασκέδασης τους. «Είναι πολύ σημαντικό όχι να παίζουμε και να τραγουδάμε εμείς για εκείνους, αλλά όλοι μαζί να γινόμαστε μία παρέα και οι ηλικιωμένοι που συμβιώνουν να έρχονται κοντά, να γνωρίζονται και να εξασκούν το μυαλό τους» σχολιάζει.

ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΜΗΝΑΣ ΑΛΤΣΧΑΙΜΕΡ

Οι ηθοποιοί Νότης Παρσκευόπουλος και Κωνσταντίνος Μαλτζέζου έλαβαν από κοινού την απόφαση να διοχετεύσουν όλο το ταλέντο τους στην προσφορά μέσω της τέχνης σε μια τόσο ευαίσθητη κοινωνική ομάδα

Κατά τη διάρκεια της δράσης ακόμη και ηλικιωμένοι με άνοια, που έχουν καιρό να μιλήσουν, χαμογελούν. Άλλοι, που είναι πολύ ντροπαλοί, αποκαλύπτουν λειτουργίες της ζωής τους που υπό άλλες συνθήκες δεν θα εμπιστευόνταν. Μια κυρία σε μια συζήτηση για το καλοκαίρι εξομολογήθηκε, για παράδειγμα, ότι «έχω κάνει γυμνασμό. Πολύ παλιά βέβαια. Και μου άρεσε», και ένας παππούς γελώντας είπε πως ανάμεσα στο μπικίνι ή το ολόσωμο, εκείνος προτιμά τις γυναίκες χωρίς μαγιό. Αυτή ήταν συνολικά η τρίτη φορά που ακούστηκε η φωνή του στην αίθουσα για όση ώρα διήρκεσε το «μάθημα». Πώς τα καταφέρνουν; Ανεμώνη, βασιλικός, γαρίφαλο, δάφνη, ευκαλύπτος, ζουμπούλι, ηλιάνθος, θυμάρι και ένα σωρό άλλα ονόμα-

τα Κ. Μαλτζέζου μέσα από αυτό καταφέρνουν να εκμυστήσουν ιστορίες που τις ανασύρουν από τα βάθη του μυαλού τους οι ηλικιωμένοι συμμετέχοντες. Αρκετές από αυτές ήταν όχι απλώς ξεχασμένες, αλλά ίσως και ξεγραμμένες.

Θυμήθηκε το νυφικό της

«Έχουμε έρθει αντιμετώπιση με διάφορα περιστατικά. Για παράδειγμα, μια κυρία αναγνώρισε σε ένα ύφρασμα που της δώσαμε το νυφικό της. Αυτό συνέβη μέσα από τη μέθοδο ανάκλησης μνήμης μέσω των αισθήσεων της αφής και της όρασης. Η συγκεκριμένη γιαγιά πάσχει από άνοια βαριάς μορφής και μετά δεν μας έδινε το ύφρασμα πίσω, γιατί είχε συγκινηθεί και ήταν χαρούμενη. Μια άλλη τεχνική που εφαρμόζουμε για την αφύπνιση των αισθήσεων είναι η χρήση μπαχαρικών για να ανακαλούμε μνήμες μέσω της όσφρησης» λέει σχετικά η Κ. Μαλτζέζου.

«Όλα γίνονται προκειμένου ό,τι κάνουμε να έχει έναν κοινωνικό αντίκτυπο, όχι να περιοριστεί στα γηροκομεία που έχουμε επισκεφθεί. Και ήδη έχουμε ξεφύγει από ένα τέτοιο ενδεχόμενο. Στόχος μας είναι να υπάρξει μια εξωστρέφεια, ιδίως με την άνοια και το Άλτσχάιμερ. Είναι ένα ζήτημα που θα απασχολεί όλο και περισσότερο κόσμο» συμπληρώνει ο σύντροφος της ζωής της Κ. Μαλτζέζου.

«Είχα πολύ μεγάλη αδυναμία στον παππού μου, ο οποίος έφυγε από τη ζωή από το Άλτσχάιμερ. Πολλοί μπορεί να τον θυμούνται, καθώς ο παππούς μου ήταν ο Πάνος Μάρκοβιτς που είχε κατακτήσει το Κύπελλο Ελλάδος το 1979 με τον Πανιώνιο και ήταν ο πρώτος Έλληνας προπονητής με δίπλωμα. Το να βλέπεις μια τόσο ισχυρή προσωπικότητα να διαφοροποιείται και να αλλάζει έτσι ραγδαία είναι συγκλονιστικό. Είναι σαν να παρακολουθείς τον αργό θάνατο ενός ανθρώπου. Το ίδιο συνέβη και με τη γιαγιά μου, που έφυγε από αγγειακή άνοια. Συνειπτός μεγάλωσα έχοντας μια αυξανόμενη ευαισθητοποίηση προς αυτό το ζήτημα». Σύμφωνα με την εταιρεία «Άλτσχάιμερ Αθηνών», όπως καταδεικνύεται από επίσημο στατιστικά στοιχεία ένας στους πέντε ανθρώπους, ηλικίας πάνω από τα 80 έτη, θα νοσήσει από κάποια μορφή άνοιας. Σήμερα στη χώρα μας υπολογίζεται ότι περίπου 200.000 άνθρωποι πάσχουν από άνοια και ο αριθμός αναμένεται να αυξηθεί δραματικά στο μέλλον. Η ανोधική τάση δεν οφείλεται σε κάποια μελλοντική έξαρση της νόσου, αλλά στον δημογραφικό μαρασμό στη χώρα μας εξαιτίας της υπογεννητικότητας, που ανεμψόδιστα οδηγεί στην ολοένα και αναπτυσσόμενη γήρανση του ελληνικού λαού ●

Ασθενείς που έχουν καιρό να μιλήσουν θυμούνται, χαμογελούν και συμμετέχουν στη δράση

τα φυτών για κάποιους είναι απλώς λέξεις. Ο κανόνας είναι ένας και απλούστατος: πες ένα όνομα φυτού που σου έρχεται στο μυαλό βάσει του εκάστοτε γραμμάτιου της αλφαβήτου που θα τεθεί επί τάπητος. Κάθε γονέας το έχει χρησιμοποιήσει για να εμφυσήσει στα παιδιά του διά της ψυχαγωγίας νέες γνώσεις, όμως οι Ν. Παρσκευόπουλος και

Κ. Μαλτζέζου έχουν κάνει ένα βήμα παραπέρα. Η δράση τους έχει περιοριστεί σε ιδιωτικά ή μη κερδοσκοπικά ιδρύματα για ηλικιωμένους. Εδώ και εννέα μήνες έλαβε και την πρώτη πρόταση για να υλοποιηθεί το πρόγραμμα «θάλλω» σε συνολικά δέκα μονάδες φροντίδας ηλικιωμένων στην Αττική. Πριν από μερικές ημέρες, μάλιστα, ανέβασαν και παράσταση εμπνευσμένη από τα τέσσερα χρόνια ενσώκλιό τους με ηλικιωμένους που πάσχουν από διάφορες μορφές άνοιας. Πρόκειται για την παράσταση με τίτλο «Μενεξέδες και Ζουμπούλια», η οποία παίζεται κάθε Δευτέρα και Τρίτη στις 19.00 στο «Θέατρο Θεσσιών». Η πλοκή βασίζεται σε πραγματικές ιστορίες ηλικιωμένων, ενώ στην προεπιλεγμένη βρεθηκε και μία από τις γιαγιάδες-πρωταγωνίστριες. «Ήταν απίστευτο. Η κυρία Ευαγγελία έλεγε συνέχεια "και εμένα μου συνέβη αυτό". Όχι μόνο δεν κατάλαβε ότι δεν είναι αυτή η ζωή της, αλλά έβρισκε παραλληλισμούς. Μάλιστα κάποια στιγμή άρχισε να παρεμβαίνει στην παράσταση με στοιχεία καινούργια για το παρελθόν, τα οποία εμείς που την ξέρουμε έξι χρόνια δεν τα είχαμε ξανακούσει. Αυτό σημαίνει ότι κάτι έχουμε πετύχει και συνεχίζουμε» υπογραμμίζει η Κ. Μαλτζέζου.

ΕΝΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΑΙ ΜΙΑ ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ

Εχοντας συναντήσει άπειρες δυσκολίες και αναποδιές με τα δημόσια γηροκομεία και το πολυδαίδαλο και καταστροφικό γραφειοκρατικό σύστημα, η δράση τους έχει περιοριστεί σε ιδιωτικά ή μη κερδοσκοπικά ιδρύματα για ηλικιωμένους. Εδώ και εννέα μήνες έλαβε και την πρώτη πρόταση για να υλοποιηθεί το πρόγραμμα «θάλλω» σε συνολικά δέκα μονάδες φροντίδας ηλικιωμένων στην Αττική. Πριν από μερικές ημέρες, μάλιστα, ανέβασαν και παράσταση εμπνευσμένη από τα τέσσερα χρόνια ενσώκλιό τους με ηλικιωμένους που πάσχουν από διάφορες μορφές άνοιας. Πρόκειται για την παράσταση με τίτλο «Μενεξέδες και Ζουμπούλια», η οποία παίζεται κάθε Δευτέρα και Τρίτη στις 19.00 στο «Θέατρο Θεσσιών». Η πλοκή βασίζεται σε πραγματικές ιστορίες ηλικιωμένων, ενώ στην προεπιλεγμένη βρεθηκε και μία από τις γιαγιάδες-πρωταγωνίστριες. «Ήταν απίστευτο. Η κυρία Ευαγγελία έλεγε συνέχεια "και εμένα μου συνέβη αυτό". Όχι μόνο δεν κατάλαβε ότι δεν είναι αυτή η ζωή της, αλλά έβρισκε παραλληλισμούς. Μάλιστα κάποια στιγμή άρχισε να παρεμβαίνει στην παράσταση με στοιχεία καινούργια για το παρελθόν, τα οποία εμείς που την ξέρουμε έξι χρόνια δεν τα είχαμε ξανακούσει. Αυτό σημαίνει ότι κάτι έχουμε πετύχει και συνεχίζουμε» υπογραμμίζει η Κ. Μαλτζέζου.